

OYUN TEORİSİ 2

KARMA STRATEJİLER

KARMA STRATEJİ

- İki kişilik sıfır toplamlı bir oyunda tepe noktası, üstün ya da baskın stratejiler söz konusu değilse, tarafların yalnızca tek bir stratejiye yönelmesi söz konusu olmayacağından «karma strateji» söz konusu olacaktır.

Örnek: Aşağıdaki örnekte bir eyer- tepe noktası olup olmadığı incelenecektir.

		B Oyuncusunun Stratejileri	
		B1	B2
A Oyuncusunun Stratejileri	A1	18	14
	A2	4	16

Oyun teorisinde karar tiplerinden “**kötümserlik ilkesi**”nin hakim olduğu unutulmamalıdır!!!

		B Oyuncusunun Stratejileri		
A Oyuncusunun Stratejileri		B1	B2	Minimum kazanç
	A1	18	14	14
	A2	4	16	4
	Maksimum kayıp	18	16	Tepe Noktası Yok

1. Oyunda tepe noktası yoktur.
2. A oyuncusu için A1 ve A2 kıyaslandığında $18 > 4$ ve $14 < 16$ olduğu için üstün strateji yoktur.
3. B oyuncusu için B1 ve B2 kıyaslandığında $18 > 14$ ve $4 < 16$ olduğu için üstün strateji yoktur.

Oyunda tepe noktası ve baskın strateji bulunmadığından grafik yöntem ile problem çözülebilir.

Problemin A oyuncusu için Çözümü

		B Oyuncusunun Stratejileri	
		B1	B2
A Oyuncusunun Stratejileri	A1(x)	18	14
	A2(1-x)	4	16

1. Grafik yöntemle çözüm üretebilmek için A oyuncusunun stratejilerinden A1'e x , A2'ye $(1-x)$ yazılır.
2. A oyuncusu diğer oyuncu hangi stratejiyi izlerse izlesin kazancını maksimize etmeye çalışacaktır.

		B Oyuncusunun Stratejileri	
		B1	B2
A Oyuncusunun Stratejileri	A1(x)	← 18 →	14
	A2(1-x)	← 4 →	16

$$18x + 4(1 - x) \geq v \quad \rightarrow \quad 14x + 4 = v$$

		B Oyuncusunun Stratejileri	
		B1	B2
A Oyuncusunun Stratejileri	A1(x)	18	14
	A2(1-x)	4	16

$$14x + 16(1 - x) \geq v \quad \rightarrow \quad -2x + 16 = v$$

		B Oyuncusunun Stratejileri	
		B1	B2
A Oyuncusunun Stratejileri	A1(x)	18	14
	A2(1-x)	4	16

$$18x + 4(1 - x) \geq v \quad \rightarrow \quad 14x + 4 = v$$

$$14x + 16(1 - x) \geq v \quad \rightarrow \quad -2x + 16 = v$$

		B Oyuncusunun Stratejileri	
A Oyuncusunun Stratejileri		B1	B2
A1(x)		18	14
A2(1-x)		4	16

Problemi çözebilmek için yok etme metodu kullanılır. İkinci denklem 7 ile genişletilirse;

$$14x + 4 = v \rightarrow 14x + 4 = v$$

$$7 * (-2x + 16 = v) \rightarrow -14x + 112 = 7v$$

$$116 = 8v \rightarrow v = 14,5$$

Oyunun değeri 14,5 olacaktır.

Bulunan v değeri, denklemlerden birinde yerine konularak x hesaplanırsa;

$$14x + 4 = 14,5 \rightarrow 14x = 10,5 \rightarrow x = 0,75 \text{ olacaktır.}$$

$$(1-x) \text{ ise } (1-0,75) = 0,25 \text{ olacaktır.}$$

Bu sonuçlar şu manaya gelecektir; A oyuncusu, oyunun oynanma süresinin %75'inde A1'i, geriye kalan sürenin %25'inde ise A2 stratejisini oynayacaktır.

Grafik yöntemle çözüm

- $18x + 4(1 - x) \geq v \rightarrow 14x + 4 = v$
- $14x + 16(1 - x) \geq v \rightarrow -2x + 16 = v$

$$14x + 4 = v \rightarrow x = 0 \text{ için } v=4, x=1 \text{ için } v=18$$

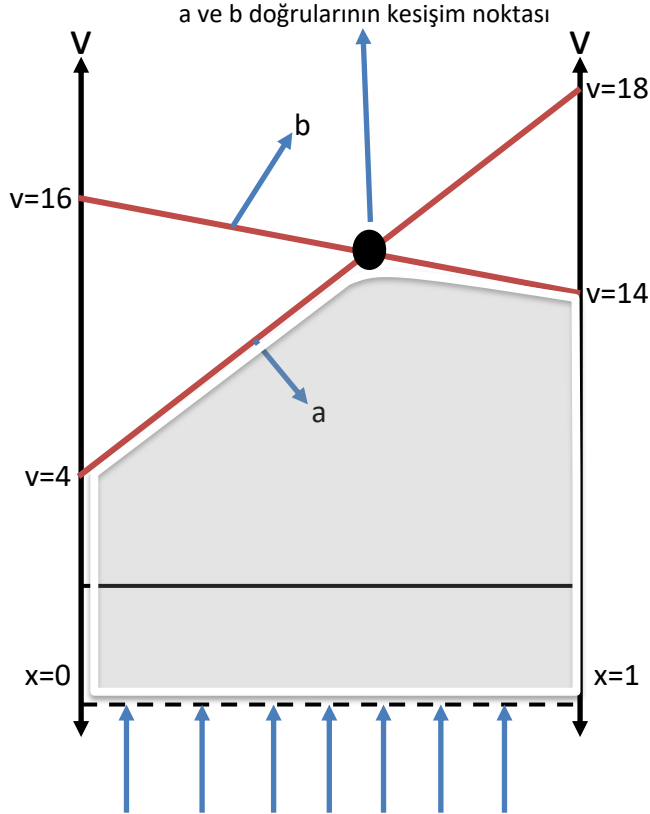
$$-2x + 16 = v \rightarrow x = 0 \text{ için } v=16, x=1 \text{ için } v=14$$

Olacaktır. Bu veriler dikkate alınarak oyuna ait grafik çizilirse;

Grafik Çözüm

a) $14x + 4 = v \rightarrow x = 0$ için $v=4$, $x=1$ için $v=18$

b) $-2x + 16 = v \rightarrow x = 0$ için $v=16$, $x=1$ için $v=14$

A oyuncusunun amacı olabildiğince kazancını yükseltmektir. Bu nedenle sol tarafta yer alan gri taralı alan içerisinde geçerli olan maksimum kazanç noktası tespit edilecektir. Maksimum kazanç a ve b doğrularının kesişim noktasında oluşmaktadır.

$$14x + 4 = v \rightarrow 14x + 4 = v$$

$$7 * (-2x + 16 = v) \rightarrow \frac{-14x + 112 = 7v}{116 = 8v \rightarrow v = 14,5}$$

Oyunun değeri 14,5 olacaktır. A oyuncusu 14,5 kazanırken B oyuncusu 14,5 kaybedecektir.

$$14x + 4 = 14,5 \rightarrow 14x = 10,5 \rightarrow x = 0,75 \text{ olacaktır.}$$

$$(1-x) \text{ ise } (1-0,75) = 0,25 \text{ olacaktır.}$$

Problemin B oyuncusu için Çözümü

		B Oyuncusunun Stratejileri	
A Oyuncusunun Stratejileri		B1 (y)	B2 ($1-y$)
	A1	18	14
	A2	4	16

1. Grafik yöntemle çözüm üretebilmek için B oyuncusunun stratejilerinden B1'e y , B2'ye $(1-y)$ yazılır.
2. B oyuncusu diğer oyuncu hangi stratejiyi izlerse izlesin ödemelerini minimize etmeye çalışacaktır.

		B Oyuncusunun Stratejileri	
A Oyuncusunun Stratejileri		B1 (y)	B2 (1-y)
	A1	18	14
	A2	4	16

$$18y + 14(1 - y) \leq v \quad \rightarrow \quad 4y + 14 = v$$

		B Oyuncusunun Stratejileri	
A Oyuncusunun Stratejileri		B1 (y)	B2 (1-y)
	A1	18	14
	A2	4	16

$$4y + 16(1 - y) \leq v \quad \rightarrow \quad -12y + 16 = v$$

		B Oyuncusunun Stratejileri	
A Oyuncusunun Stratejileri		B1 (y)	B2 ($1-y$)
	A1	18	14
	A2	4	16

$$18y + 14(1 - y) \leq v \quad \rightarrow \quad 4y + 14 = v$$

$$4y + 16(1 - y) \leq v \quad \rightarrow \quad -12y + 16 = v$$

		B Oyuncusunun Stratejileri	
A Oyuncusunun Stratejileri		B1 (y)	B2 (1-y)
	A1	18	14
	A2	4	16

Problemi çözebilmek için yok etme metodu kullanılır. Birinci denklem 3 ile genişletilirse;

$$3 * (4y + 14 = v) \rightarrow 12y + 42 = 3v$$

$$-12y + 16 = v \rightarrow \underline{-12y + 16 = v}$$

$$58 = 4v \rightarrow v = 14,5$$

Oyunun değeri 14,5 olacaktır.

Bulunan v değeri, denklemlerden birinde yerine konularak y hesaplanırsa;

$4y + 14 = v \rightarrow 4y + 14 = 14,5 \rightarrow 4y = 0,5 \rightarrow y = 0,125$
olacaktır.

$(1-y)$ ise $(1-0,125) = 0,875$ olacaktır.

Bu sonuçlar şu manaya gelecektir; B oyuncusu, oyunun oynanma süresinin %12,5'inde B1'i, geriye kalan sürenin %87,5'inde ise B2 stratejisini oynayacaktır.

Grafik yöntemle çözüm

- $18y + 14(1 - y) \leq v \rightarrow 4y + 14 = v$
- $4y + 16(1 - y) \leq v \rightarrow -12y + 16 = v$

$$4y + 14 = v \rightarrow y = 0 \text{ için } v=14, y=1 \text{ için } v=18$$

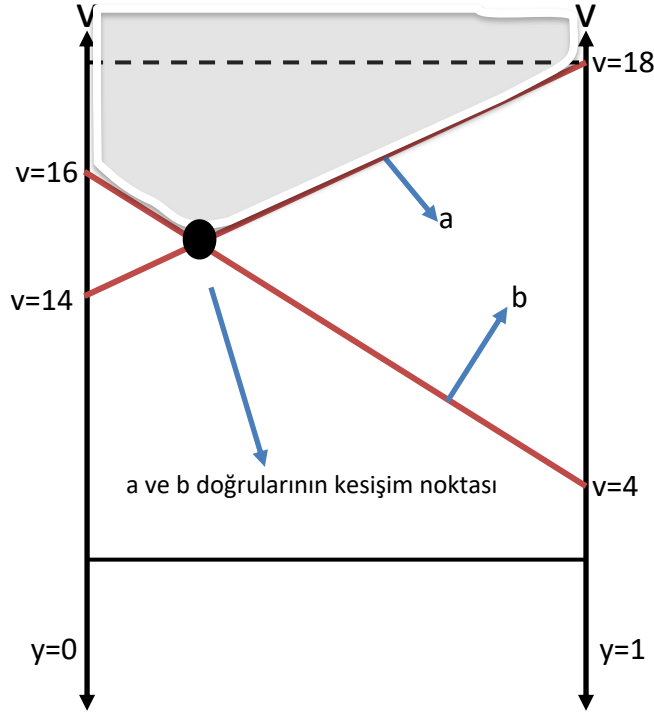
$$-12y + 16 = v \rightarrow y = 0 \text{ için } v=16, y=1 \text{ için } v=4$$

Olacaktır. Bu veriler dikkate alınarak oyuna ait grafik çizilirse;

Grafik Çözüm

$$a) 4y + 14 = v \rightarrow y = 0 \text{ için } v=14, y=1 \text{ için } v=18$$

$$b) -12y + 16 = v \rightarrow y = 0 \text{ için } v=16, y=1 \text{ için } v=4$$

B oyuncusunun amacı olabildiğince ödemelerini düşürmektir. Bu nedenle sol tarafta yer alan gri taralı alan içerisinde geçerli olan minimum ödeme noktası tespit edilecektir. Minimum ödeme a ve b doğrularının kesişim noktasında oluşmaktadır.

$$3 * (4y + 14 = v) \rightarrow 12y + 42 = 3v$$

$$-12y + 16 = v \rightarrow -12y + 16 = v$$

$$58 = 4v \rightarrow v = 14,5$$

Oyunun değeri 14,5 olacaktır. B oyuncusu 14,5 kaybederken A oyuncusu 14,5 kazacaktır.

$$4y + 14 = v \rightarrow 4y + 14 = 14,5 \rightarrow 4y = 0,5 \rightarrow y = 0,125 \text{ olacaktır.}$$

$$(1-y) \text{ ise } (1-0,125) = 0,875 \text{ olacaktır.}$$